

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-32/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-177/2021.)

Érintett szerv: Esztergom Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

██████████ (██████████) alatti lakos, a továbbiakban: panaszos) sérelmezte, hogy 2021. február 20-án hiába kért rendőri segítséget, miután egy kerékpáros – bejelentése szerint – megtámadta, kirángatta gépjárművéből és bántalmazta. Sérelmezte továbbá, hogy a rendőrség nem tisztázta megfelelően a tényállást a helyszínen; nem lépett fel az elkövetővel szemben; továbbá nem hívott mentőt a panaszos számára. A panaszos álláspontja szerint az intézkedés részrehajló volt.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszasságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény [a továbbiakban: Btk.];
- A büntügyi nyilvántartási rendszerről, az Európai Unió tagállamainak bíróságai által magyar állampolgárokkal szemben hozott ítéletek nyilvántartásáról, valamint a büntügyi és rendészeti biometrikus adatok nyilvántartásáról szóló 2009. évi XLVII. törvény [a továbbiakban: Bnyt.].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A panaszban foglaltak, valamint a rendőrségi adatszolgáltatás alapján rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. L. S. r. ftörm. és egy honvéd őrvezető 2021. február 20-án 17 óra 30 perckor jelent meg a helyszínen a Tevékenység-irányítási Központ utasítására, mivel a panaszos bejelentést tett, miszerint egy kerékpáros őt megtámadta, kirángatta a gépjárművéből és bántalmazta.

A kikerkező rendőrök a helyszínen felvették a kapcsolatot az éppen a gépjárművében ülő panaszossal, aki elmondta, hogy eladó ingatlanokat keresett a környéken, amikor egy kereszteződésnél kerékpárosok (egy nő, egy férfi és két gyermek) miatt kellett hirtelen megállnia járművével. Beszámolója szerint, mivel ekkor senki nem közlekedett tovább, végül továbbhajtott. Később a férfi kerékpárossal ismét találkozott, majd szóváltást követően

dulakodni kezdtek. A panaszos előadta, hogy a férfi őt bántalmazta, majd távozott az egyik ingatlanba. A panaszos hozzátette, hogy a férfi a gépjárművének egyik visszapillantó tükrét megrúgta, oldalát behorpasztotta.

Az intézkedő rendőr az érintett járművet megtekintette, ám azon sérülést nem látott; „az említett visszapillantó tükrön sérülést nem tapasztaltak”, „horpadás jeleit nem vélték felfedezni semmilyen szögéből, amelyet kerékpár okozhatott volna, valamint festékszennyeződést sem tapasztaltak rajta”. Nem merült fel tehát olyan körülmény, amely helyszíni szemle lefolytatását indokolta volna. Az intézkedő rendőr jelentése szerint az esti sötétedés miatt megfelelően értékelhető fényképfelvételeket nem lehetett készíteni.

A panaszos megmutatta az általa készített felvételt (19 másodperc), amelyen látható és hallható volt, hogy miután egy férfi azt kiabálja, hogy „gyere, gyere”, és egy másik személy pedig „letámasztja a kerékpárját egy gépjármű elejétől kb. 2-3 méterre”, a felek dulakodva a földre kerülnek. A „kerékpárt toló férfi a földön leszorítja testével a másik földön fekvő személyt, sem ütés, sem rúgás nem látható”. A felvétel rossz minőségben veszi a történeteket, a kamera gyors mozgása miatt, így azon arc nem volt tisztán látható.

A kivizsgálás kiemelte, hogy a dulakodás pontos helyszínét a kerékpáros férfi jelölte meg. A rendőr a megjelölt konkrét helyszínt nem tekintette meg, így a pontos helyszínt érintő adatgyűjtés és tanúkutatás is elmaradt; mindez azonban az „elrendelt büntetőeljárás keretein belül [...] pótolható”.

A fentieket követően felvették a kapcsolatot a férfi kerékpárossal, aki elmondta, hogy amikor családjával kerékpározás közben megálltak egy kereszteződésnél, egy gépjármű annyira közel haladt el a gyermekeihez, hogy megijedtek, hogy a gépjármű elsodorja a gyermekeket. Beszámolója szerint, nem sokkal később ismét találkoztak az érintett járművel, akinek sofőrjével szóváltásba keveredett. A férfi elmondása szerint – szemben a bejelentés során közöltekkkel – a panaszos kiszállt a járművéből, nem rángatta ki őt onnan. Elmondta, hogy a visszapillantó tükörnek valóban nekiment, ám „sem kerékpárral, sem máshogy” nem rongálta meg az érintett járművet.

A kivizsgáló jelentés szerint a „helyszínen nem lehetett a felek által kinyilatkozott tények alapján egyértelműen a valós tényeket megállapítani, ezért személyes szabadságot korlátozó intézkedést nem fogantatosított” az intézkedő rendőr. A helyszínen megállapított tények alapján az intézkedés a feleknek adott jogi felvilágosítással zárult.

A kivizsgáló jelentés tanúsága szerint – szemben a panaszos állításával – nem azért keresték később telefonon a gépjármű rendszámának tisztázása érdekében, mert a rendőr hiányosan végezte el az adatgyűjtést az intézkedés során, hanem azért, mert a szolgálati telefonról a Rendőrkapitányságon nem lehetett „visszanyerni az adatokat”. A jelentés szerint a rendőr a szolgálati telefonján kereste fel a panaszost, akinek – szemben a panaszos állításával – kulturáltan bemutatkozott és közölte hívása okát. A panaszos a kérést visszautasította. Később már nem lehetett telefonon elérni a panaszost.

2. Az intézkedő rendőr a helyszínen értékelhető körülmények alapján – bár felmerült a Btk. 339. §-ának (1) bekezdése szerinti vétség megalapozott gyanúja – nem értékelte szükségesnek, hogy a felek bármelyikével szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést fogantatosítson. Ezzel együtt jelentését megtette a Rendőrkapitányságon, ahol elrendelték a nyomozást. Fontos hangsúlyozni, hogy az intézkedés idején – hivatalos gyanúsítás hiányában – még nem merült fel egyik fél – a Bnytv. 22. §-a szerinti – „rabosításának” szüksége sem.

Egyebekben a kivizsgálás kiemelte, hogy a kerékpáros férfi maszkviselés elmulasztása miatti megbüntetés nem merült fel, ugyanis az intézkedés idején hatályos 484/2020. (XI.10.) Korm. rendelet vonatkozó rendelkezései értelmében ilyen kötelezettsége a kerékpáros férfinek nem volt.

3. A kivizsgáló jelentés tanúsága szerint az intézkedő rendőr mind a panaszoszt, mind pedig a kerékpáros férfit többször is megkérdezte, hogy szükségük van-e egészségügyi ellátásra, kívánják-e, hogy számukra mentőt hívjanak, ám ilyen igénye egyiküknek sem volt. A panaszoson egyébként – a rendőr beszámolója szerint – látható sérülés nem volt.

A panaszos később küldött a rendőrségnek két ambuláns lapot, amely szerint 2021. március 9-én öt orvos megvizsgálta. E szerint tényleges sérülése a panaszosnak – a vizsgálat idején – sem volt.

4. A rendelkezésre álló információk szerint az intézkedő rendőr mindkét felet egyaránt meghallgatta, majd megtekintette az érintett járművet, továbbá a panaszos által készített felvételt, majd következtetéseit ennek megfelelően vonta le. A kivizsgáló jelentés szerint a rendőr nem járt el olyan módon, amely részrehajló intézkedést feltételezhetne.

Az intézkedő rendőr jelentésében arról számolt be, hogy a panaszos az intézkedés során több alkalommal is trágár szavakkal szidalmazta a kerékpáros férfit, egy alkalommal a ruháját is megragadta. A rendőrnek többször is fel kellett szólítania a panaszoszt, hogy ezt fejezze be. A panaszos megjegyezte továbbá, hogy – álláspontja szerint – Budapesten nem így zajlik egy intézkedés, ott felelősségre vonják a bántalmazó személyeket. A panaszos az intézkedés zárásakor közölte végül a kerékpáros férfival, hogy „a kocsikat ne hagyd kint, mert az ablakai be lesznek törve”. A kivizsgáló jelentés szerint a felszólítás miatt érezhette úgy a panaszos, hogy a rendőr elfogult vele szemben.

A vizsgálat megállapításai

1. A rendelkezésre álló információk alapján tisztázott tényállás alapján megállapítható, hogy a panaszos bejelentése alapján – az Rtv. 13. §-a (1) bekezdésének megfelelően, és az Rtv. 29. §-ának (1) bekezdése alapján – *L. S. r.* ftorm. intézkedést kezdeményezett a tényállás tisztázása érdekében.

A körvonalazódó tényállás alapján annyi állapítható meg biztosan, hogy a rendőrség legalább részben tisztázta a körülményeket. Fontos hangsúlyozni, hogy annak megítélése, hogy adott helyzet pontosan milyen cselekmények elvégzését teszi szükségessé a tényállás megfelelő mértékű tisztázásához, a rendőrség szakmai mérlegelési körébe tartozó kérdés. (Ennek megítélésére hatásköröm nincs, az az intézkedéshez kapcsolódó eljárásban vitatható.) Ha azonban a tényállás valóságnak nem megfelelő rögzítése merül fel, az már olyan helyzet, amely rendőrségi panasz eljárásban értékelendő. Amennyiben az intézkedő rendőr nem a valóságnak megfelelően rögzítette az érintett gépjármű állapotát, az mindenképpen sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető jogát.

A tekintetben, hogy a rendőr legalább elégséges módon eleget tett-e a tényállás tisztázási kötelezettségének, nem áll rendelkezésre elegendő információ a körülmények – visszasság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

2. A rendelkezésre álló információk alapján felmerült ugyan garázdaság gyanúja, azonban mindez még nem jelenti azt automatikusan, hogy az érintettek bármelyikének személyi szabadságát korlátozni kellett volna. Bűncselekményekkel összefüggő intézkedések során, a törvény erejénél fogva, mérlegelés nélkül akkor kerülhet sor előállításra, ha az intézkedés alá

vont személyt szándékos bűncselekmény elkövetésén tettenérték [ld. Rtv. 33. §-ának (1) bekezdés a) pont]. Ilyen helyzet jelen esetben nem merült fel. Ennek megfelelően az intézkedő rendőrnek mérlegelnie kellett, hogy szükséges-e bárki személyi szabadságát korlátoznia. Figyelemmel arra, hogy az érintettekkel összefüggésben – a rendelkezésre álló információk alapján – nem merült fel olyan körülmény, amely a kapcsolódó büntetőeljárás eredményességét veszélyeztette volna (utalva a panaszban foglaltakra, „rabosításra” sem volt szükség), *az intézkedő rendőr visszásságot okozó mulasztást – e tekintetben – nem követett el.*

A fentiek mellett megállapítható az is, hogy a kerékpáros férfival szemben a maszkhasználat miatt sem kellett eljárást indítani.

3. Amennyiben a rendőrök valóban többször is megkérdezték a panaszost, hogy igényel-e orvosi segítséget, és a panaszos e lehetőséggel nem élt, a rendőröket e tekintetben visszásságot okozó mulasztás nem terheli. E tekintetben azonban nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

Megjegyzendő, hogy a panaszost nagyjából két héttel később orvos megvizsgálta, azonban e dokumentum önmagában nem alkalmas sem a panaszos, sem a rendőrség álláspontjának igazolására, mivel a vizsgálatra nem közvetlenül a rendőri intézkedést követően került sor.

4. Amennyiben a rendőr valóban úgy járt el, ahogy az a kivizsgáló jelentésben szerepel, azaz valóban objektív módon igyekezett tisztázni a körülményeket, és következtetései meghozatalában sem volt elfogult, a rendőri intézkedés nem volt részrehajló. Mivel azonban nem áll rendelkezésre elegendő információ a tényállás – visszásság tárgyában való állásfoglalás kialakításához szükséges mértékben való – tisztázásához, *így e tekintetben nem állt módomban állást foglalni.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést és a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos